

דף לא.

עין משפט א.

או"ח סימן קנו פנייה א

א. אחרי זמן לימודו ילך לעסקיו להביא פרנסתו ^ב אך לא יעשה מלאכתו עיקר אלא טפל ועראי ותורתו קבע ^ג, ואז זה וזה מתקיים בידו.

ב. ישא ויתן באמונה ^ד ויזהר מלהזכיר שם שמים לבטלה שכל מקום שהזכרת שם השם מצויה לבטלה מיתה מצויה ^ה.

ויזהר מלהשבע אפי' על אמת ^ו, שאלף עיירות היו לינאי המלך וכולם נחרבו בשביל שהיו נשבעים שבועות ואף שהיו מקיימים אותם.

ג. יזהר מלהשתתף עם הכותים ^ז שמא אפילו אם יתחייב לו הגוי שבועה בשם ע"ז ^ח ועובר משום "לא ישמע על פיך".

הגה: ויש מקילין בעשיית שותפות עם הכותים בזה ^ז משום שאין הם נשבעים בע"ז, ואף שמזכירים ע"ז כוונתם לעושה שמים וארץ, ולא מצינו בזה

ב. ממשנה ב' פ' ב' דאבות כל תורה שאין עמה מלאכה וכו'.
 וְכַשְׂאֵדָם הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ וְנוֹתְנִים לוֹ שְׁלוֹם אִם הַמָּקוֹם נָקִי יַעֲנֶה שְׁלוֹם וְאִם לֹא יַעֲנֶה בְּרַכָּה וְטוֹבָה, כֹּה"ח אֹת ג' מְבַרְכֵי יוֹסֵף.

ג. ברכות ל"ה ע"ב. ואותם שאינם צריכים למלאכה חייבין לקיים מצות והגית בו יומם ולילה.

ד. ות"ח שמקבלים פרס צריכים ליזהר הרבה שלא יוליכו שום זמן לאיבוד אלא הכל בד"ת בין ביום בין בלילה, כה"ח אות ז'.

ה. עיין במ"א ס"ק ב' כמה אזהרות, ובכה"ח אות י"ד.
 גם אמרו חז"ל שעניות מצויה.

ו. יזהר שלא יושיט ידו לזקנו וישבע ואפי' לקיים המצוה, כה"ח י"ז.
 והיינו אם אפשר להנצל משבועה ע"י פיוס לא ישבע אבל אם אין לו מפלט מן הדין מותר להשבע אם יש צורך בדבר וכמ"ש בחו"מ סי' פ"ז.

ז. וכן יזהר שלא להשתתף עם רשע ולא עם אדם שמזלו רע, אלא יבחר איש שברי מזלו ויהיה איש טוב אשר בתורת ה' חפצו וכל אשר יעשה יצליח, כה"ח אות י"ט.

ח. ואין הישמעאלים בכלל, שאין נשבעים אלא בשם ה', שם אות כ'.

ושמא יתחייב לו שבועה היינו העכו"ם לישראל וישביענו הישראל לגוי בשם אלהיו.
 גם בישראל עם חבירו אם יודע שהאמת אתו ורוצה חבירו לישבע לשקר, לא ישביענו, וכל המחמיר בד"ת יזכה לאורה וברכה.

שיש משום לפני עיור לא תתן מכשול שהרי אינם מוזהרים על השיתוף.

הגה: ולשאת ולתת עמהם בלי שותפות מותר אך לא ביום חגיהם.

או"ח סימן קנה סעיף א

עין משפט ב.

א. אחר שיצא מבית הכנסת ילך לבית המדרש ויקבע עת ללמוד ט, וצריך שאותו עת יהיה קבוע שלא יבטל אותו אפי' לצורך כדי להרויח הרבה ז'.

ט. ממשמעות גמ' בשבת ל"א. וכל היוצא מבהכנ"ס ונכנס לבה"מ ועוסק בתורה זוכה ומקבל פני שכינה שנאמר ילכו מחיל אל חיל וכו', מגמ' ברכות ס"ד ע"א. ועיין בכה"ח אות ג' ענין חשיבות הלימוד בחק לישראל שמסודר ע"פ דברי האר"י ז"ל. ודיין הדן וכן מלמד תינוקות או מלמד בישיבה אם עושים בשכר אינו עולה להם כקביעות עתים לתורה וע"כ יקבעו זמן אחר, כה"ח אות ד'. וטוב שבכה"מ שקובע בו לימודו יהיו חלונות פתוחים לשמים וכן בכיתו כדי שבכל עת שיגביה עיניו לשמים יביט ויראה בנפלאותיו יתברך, כה"ח אות ז'. קודם שיתחיל ללמוד יתן ג' פרוטות לצדקה ואח"כ יאמר היה"ר שלא אכשל בדבר הלכה ויהרהר בתשובה ויקבל עליו מסירות נפש על קידוש ה' בד' מיתות ב"ד ואח"כ יאמר הלשם יחוד לפני הלימוד. מובא בכה"ח סי' ק"י אות ס"ב. ויזהר שלא להפסיק בזמן הלימוד בדברים בטלים, ויזהר ללמוד בחבורה שאין התורה נקנית אלא בחבורה כמ"ש בברכות ס"ג ע"ב ואם יהיו עשרה מה טוב, כה"ח אות ח'. וראוי לטרוח ולהתיש כוחו בעת עסקו בתורה. צריך שאדם יעסוק בכל חלקי פרד"ס התורה ואם חסר לו דבר צריך להתגלגל עד שיטרח בד' בחינות של פרד"ס התורה, כה"ח אות י"ב. אם אדם יכול להשלים י"ח פרקים משניות בכל יום כך שישלים כל המשניות בכל חודש הנה מה טוב. והוא תיקון גדול לפגם הברית וגם סגולה להרוג היצה"ר וכן להמשיך עליו נשמה שהיא אותיות משנה, שם. מצות פו"ר בתורה היינו שיחדש בכל יום דבר מה בתורה ועי"ז יאירו ימיו לעוה"ב. בחכמת הקבלה לא יוציא מפיו מה שלא שמע מאדם שראוי לסמוך עליו. מנהג לנשק ס"ת בפתיחה ובסגירה וכן ספרי הזוהר והוא סגולה לזכרון. ועיין בתיקונים על הזוהר תיקון מ"ג אות ד' ובספר כסא מלך שם שכתב דלימוד הקבלה תועיל שעה אחת יותר משנה בלימוד הפשט, ומי שאין לו יד בקבלה ילמד בספר הזוהר, כה"ח אות י"ב. גם בלילה יקבע זמן ללמוד כמ"ש ביו"ד סי' רמ"ו סעיף א'. יתפלל על פרנסתו בבוקר ולא במנחה וערבית, כה"ח אות ט"ו. ויאמין שלא יחסר לו דבר משום קביעות הלימוד כמ"ש והבוטח בה' חסד יסובבנו, כה"ח אות ט"ז.

הגה: גם מי שאינו יודע ללמוד ילך לבה"מ ושכר הליכה בידו - וילמד מעט כמה שהוא יודע ויכנס בלבו יראת שמים.

דף לא:

עין משפט ג.

או"ח סימן רסג סעיף ג.

ג. הנשים מוזהרות בו יותר^ל, משום שמצויות בבית ועוסקות בצרכי הבית.

ד. אם אין ידו משגת לקנות נר לשבת ויין לקידוש היום נר שבת קודם^מ, וכן באין ידו משגת לקנות נר שבת ונר חנוכה נר שבת קודם משום שלום בית, שאין שלום בית בלא נר.

הגה: ואם אין ידו משגת לקנות יין לקידוש ונר חנוכה עיין בסי' תרע"ה.

כ. ואמרו חז"ל במדרש רבה פ' תבא אמר ר"י אמר רב נחמן כל מי שבא לבה"מ ושומע דברי תורה זוכה לישב בין החכמים לעת"ל שנאמר "אזן שומעת תוכחת חיים בקרב חכמים תלין".

ו. מי שאין לו אלא מעט זמן יקבע עצמו בהלכות ומוסר כדי לדעת מה יעשה ישראל, כה"ח אות כ'.

ל. ועוד אמרו במדרש שכבתה נרו של עולם פי' שגרמה מיתה לאדה"ר, מ"א ס"ק ז' מהטור.

הגם שהנשים מוזהרות יותר, תיקון הנרות יזהר לעשותם האיש בעצמו כמ"ש בשער הכוונות דף ס"א ע"ד.

ואם הבעל ירצה בעצמו להדליק האשה קודמת, ב"ח, מ"א ס"ק ו'.
ואם הבעל קדם והדליק אין לאשתו עליו אלא תרעומת אך לא שישלם לה עשרה זהובין כחוטף ברכה מחבירו, כיון שהמצוה מוטלת גם עליו, ומ"מ אם ירצה הבעל להדליק גם בחדר שינה יכול אך אינו מברך, אלא האשה תברך על הנר שמדלקת ליד השולחן. כה"ח אות כ"ב.

ו. ואשה היולדת הבעל מדליק ומברך, וכשיש הרבה נשים מדליקות ועומדות כולן זו אצל זו אפשר שיוצאות בברכה אחת שמברכת אחת מהן, כה"ח אות כ"ד.

מ. הגם שקידוש מן התורה מ"מ על היין זה מדרבנן, מ"א ס"ק ח'.

ו. אשה סומא ג"כ תברך על הנר שהרי נהנית ממאורות וכמ"ש בסי' ס"ט, וק"ו הוא מנר חנוכה כמ"ש בסי' תרע"ה. ומ"מ אם יש לה בעל פקח יברך הבעל.

ז. ובכה"ח אות ל"א בסופו כתב דיש ליתן שמן כדי שיאיר כל הלילה, דדבר שמצותו בלילה כל הלילה מצותו, ואם עני הוא יתן שמן לנר כשיעור הסעודה, מהלק"ט ח"א סי' רמ"ז.